

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและวิธีการและแนวทางการปฏิบัติของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทาน มาออกแบบรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ โดยระบุถึงองค์ประกอบหลักองค์ประกอบย่อยในแต่ละองค์ประกอบย่อย ผลลัพธ์ที่ต้องการในขั้นตอนนี้ คือ องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยของรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ที่มาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Method) ได้แก่

1. ผู้ที่มีความรู้ด้านการศึกษา วุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน
2. ผู้กำหนดนโยบายการศึกษา จำนวน 3 คน
3. ผู้บริหารสมาคมครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา จำนวน 3 คน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานการบริหารเป็นที่ยอมรับ จำนวน 5 คน
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 แบบสัมภาษณ์ที่เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)
2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 ยกร่างแบบสัมภาษณ์
 - 2.2 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา
 - 2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสังเคราะห์เนื้อหา (Synthetic Methods Content) เพื่อให้ได้กรอบความคิดรูปแบบของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผลลัพธ์ที่ต้องการในขั้นตอนนี้ คือ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 416 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970) และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Method) ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2 และ 3 เป็นโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตั้งแต่ 75 เปอร์เซนต์ ขึ้นไป จำนวน 200 คน ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่ การศึกษา	ประชากร			รวม	กลุ่มตัวอย่าง			รวม
	ใหญ่	กลาง	เล็ก		ใหญ่	กลาง	เล็ก	
1	33	28	72	133	15	12	32	59
2	31	35	70	136	14	16	31	61
3	2	73	92	167	1	35	44	80
รวม	66	136	214	416	30	63	107	200

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติงานการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อ
ความเป็นเลิศ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์
การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด
(Open ended)

2. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 เล่ม
 - 2.2 โดยทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วสรุปผล
 - 2.3 นำผลการศึกษาและการสัมภาษณ์มาประกอบการร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับ
การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ
 - 2.4 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อความถูกต้องในด้าน
โครงสร้างและเนื้อหา

2.5 แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 2.6 ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้
 2.7 หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) และคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป จากร่างแบบสอบถาม จำนวน 175 ข้อ ได้แบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 150 ข้อ

2.8 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วแก้ไขปรับปรุง

2.9 นำแบบสอบไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ 15 คน ขนาดกลาง 10 คน และขนาดเล็ก 5 คน ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยแนบซองติดอากรแสตมป์จำนวนของถึงตนเอง และรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป มีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ยกวางรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ โดยการนำผลการศึกษจากการวิจัย ตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับ การ ทฤษฎี และแนวคิดจากนักวิชาการที่รวบรวมไว้ในบทที่ 2 แล้ว

2. นำเสนอร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม โดยการนำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ที่ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ในลักษณะที่เป็นการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมและละเอียดที่สุด

3. ปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศให้มีความเหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญในด้านการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Method) ได้แก่

- 2.1 ผู้มีความรู้ด้านการศึกษาวุฒิกการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 6 คน
- 2.2 ผู้กำหนดนโยบายการศึกษา จำนวน 3 คน
- 2.3 ผู้บริหารสมาคมครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา จำนวน 3 คน
- 2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานการบริหารเป็นที่ยอมรับ จำนวน 5 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่
 - 1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)
2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 ยกวางแบบสัมภาษณ์
 - 2.2 นำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา
 - 2.3 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการสังเคราะห์เนื้อหา (Synthetic Methods Content) เพื่อให้ได้รูปแบบของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ **สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล**

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ประเมิน โดยสรุปข้อคิดเห็น ข้อวิจารณ์ และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้มาปรับปรุงองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ผลลัพธ์ที่ต้องการในขั้นตอนนี้ คือ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศไปใช้ ซึ่งได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 27 คน และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 416 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศไปใช้ ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 2 และ 3 จำนวน 3 คน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นและเป็นที่ยอมรับ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Method)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 แบบประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ยกร่างแบบประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

2.2 นำร่างแบบประเมินรูปแบบเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณา

ความถูกต้องและให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

2.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ จำนวน 5 คน

2.5 หาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence)

2.6 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบภาษาแล้ว
แก้ไขปรับปรุง

2.7 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศไปเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1, 2 โดยวิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อรูปแบบของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ โดยวิธีการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อยืนยันรูปแบบของการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศที่มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2. คำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

